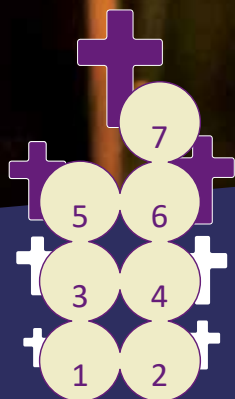

Karitas

POGLOBIMO POSTNI ČAS

GRADIVO ZA OBLIKOVANJE
BOGOSLUŽJA

Post je čas za molitev, dobra dela in odpoved za ljudi v stiski.

Karitas

POGLOBIMO POSTNI ČAS

Gradivo za oblikovanje bogoslužja

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Cveto Uršič

Uredila: Helena Zevnik Rozman

Avtorji: Cveto Uršič, Martin Zlobko, Gregor Celestina, Marko Mohor Stegnar, Gašper M. Otrin, Helena Zevnik Rozman

Lektorirala: Maja Bračika Piščanc

Fotografije: Arhiv Slovenska karitas, Tatjana Splichal, Andreja Urh

Oblikovanje molitve in solzice zadnja stran: Gapro design

Oblikovanje, grafična priprava in tisk: Antus, d.o.o. Jesenice

Naklada: 1500 izvodov

Ljubljana, februar 2018

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

Vsa gradiva so na voljo na spletni strani www.karitas.si/post

SKUPAJ NA POTI Z OTROKI IN MLADIMI

Slovenska Karitas nas že trinajsto leto zapored spodbuja, da preživimo postni čas 40 dni brez pitja alkohola. Izziv, ki za marsikoga ni lahek. V letošnjem letu pa se v postnem času želimo še posebej povezati z otroki in mladimi, ki so na različne načine prekušani ali so zašli na stran poti. Prav tako z vsebinami letošnjega postnega sporočila želimo na Slovenski karitas dodati svoj prispevek k pripravi na sinodo mladih.

V ta namen smo na Slovenski karitas pripravili gradiva za razmišljanje pri verouku, mladinskem verouku ali v birmanskih skupinah ter za oblikovanje svetih maš ob petkih ali drugih dneh postnega časa, ki vam morda bolj ustrezajo.

Na voljo je tudi posebej za to pripravljen križev pot otrok in mladih. Z njim želimo, da bi mi – mladi in odrasli – bili bolj sočutni do stisk, ki jih doživljajo otroci in mladostniki. Zgodbe, ki so predstavljene v križevem potu, niso izmišljene, ampak so jih otroci in mladostniki vse v resnici doživeli. Seveda pa so imena, kraji in druge podrobnosti spremenjene.

Vabimo vas, da pripravljena gradiva uporabite in z njimi povabite vse občestvo, da prisluhne najbolj ranljivim med nami ter se zazre vase v odnosu do otrok in mladih.

*Cveto Uršič,
generalni tajnik
Slovenske karitas*

PETEK PO PEPELNICI / PRVI TEDEN V POSTU

POGOVOR STARŠEV Z OTROKI

Večkrat od mladih slišim, da se starši z njimi ne želijo ali ne znajo, pa tudi ne zmorejo pogovarjati. Lahko gre pri tem že za popolnoma osnovne stvari, v smislu kako je bilo v šoli, si dobil kakšno oceno, kako so prijatelji ... Veliko težje je seveda, ko mladi želijo spregovoriti o sebi, svojem počutju, svojih notranjih občutenjih. Takrat večkrat naletijo na gluha ušesa oziroma temo. Na nek način je to sicer razumljivo, saj kdo pa je učil njihove starše pogovarjati se z njimi o globljih stvarnostih človekovega obstoja in bivanja. Problem je še toliko večji za mlade, če sami poskušajo najti način, kako priti z besedami do svojih staršev, pa jih le ti odbijejo. Pri tem bi še toliko bolj izpostavil vlogo očetov, ki so nepogrešljiv element v takšnih pogovorih s svojimi otroki, predvsem sinovi. Tako mladi v takih situacijah redno padajo v stisko, saj jih tisti, ki bi jih morali najbolj poznati, sploh ne slišijo. Mladi pa danes, ko na vsakem koraku lahko slišijo in vidijo tisoč in eno informacijo o življenju, o sebi, nujno potrebujejo refleksijo vsega tega, kar se dogaja okrog njih ali v njih samih. Zato se želijo obrniti tudi na svoje starše. In takrat je potrebna izredna empatija, sočutje, razumevanje teh mladih v njihovih iskanjih in vprašanjih, tudi zmedenosti.

Koliko težje je seveda pogovor obrniti na vprašanja vere in verovanja. Mlade danes še toliko bolj zanimajo razlogi verovanja, pa saj je že apostol Peter zapisal, naj imamo vedno pripravljen odgovor na vprašanje za razlog naše vere. V poplavi vse izbire na področju duhovnosti, ki pa je večkrat tudi slaba in še vedno pomešana z neko »coctail« novodobno religioznostjo, ki mladim ne daje kakega močnega temelja, kar naj bi vera sicer dala, se tako zatekajo z vprašanji k staršem. Tu je zopet dilema, ali bodo starši zmogli poslušati svoje otroke, ki jim odgovor »tako delamo že od nekdaj« morda ni več dovolj. Mladim moramo dati tudi vedeti, če

nekaterih stvari preprosto ne vemo, saj konec koncev nismo mi Bog. Lahko pa je v tem pogovoru in debati tudi lepa priložnost, da se kaj novega naučimo, saj je tudi rast v veri še kako pomemben dejavnik pri osebni življenjski rasti. Še toliko bolj, če se učimo skupaj s svojimi najstniki.

Tudi Božja beseda današnjega petka po pepelnici nas usmerja k pomenu postnega časa in s tem da poudarek, da je post tudi v zbližanju naših odnosov z Gospodom in z bližnjimi. V tem duhu lahko prosimo Gospoda, da podeli svojega duha modrosti in vednosti našim staršem, da ne bi odbijali svojih otrok v trenutkih njihovega iskanja na poti vere in življenja. Naj jim da tudi potrpežljivosti, da bodo lahko svoje otroke poslušali, jih slišali in jim dajali odgovore, ki so skriti v njihovih srcih. Kot je Izaija klical h Gospodu, naj tudi mladi, ki kličejo po svojih mamah in očetih, dobijo v njih in pri njih odgovor, in naj jim ob kriku na pomoč radi in z veseljem odgovorijo: Tukaj sem. Tukaj sva.

Martin Zlobko

I. teden

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Bratje in sestre, prosimo Jezusa Kristusa, našega Gospoda:

1. Pastirje Cerkve si postavi, da nas vodijo k tebi. Naj nas učijo, kaj je prav, in to potrjujejo tudi s svojim zgledom.
2. Pomagaj nam, da se bomo v družinah več poslušali in pogovarjali ter si stali ob strani. Naj bomo dobri drug do drugega in do ljudi okrog nas.
3. Daj nam modrost, da si bomo znali vzeti čas za najbolj potrebne stvari.
4. Pomagaj nam, da bomo iz molitve znali črpati moč in modrost.
5. Usmili se vseh, ki so umrli, in jih sprejmi k sebi v večno veselje.

Gospod Jezus, ostani z nami in nam pomagaj zdaj in vekomaj. Amen.

PETEK 1. POSTNEGA TEDNA / DRUGI TEDEN V POSTU

PRIČEVANJE O VERI

Spomnim se neke deklice iz tretjega razreda, ki je hodila k meni na verouk, ko sem še učil v osnovni šoli. Sama mi je povedala, da na verouk hodi zaradi stare mame, saj njena starša nista verna in ne molita. Bilo pa je oktobra in govorili smo o rožnem vencu, zato sem dal otrokom tudi nalogo, da zvečer pred spanjem skupaj s starši zmolijo vsaj desetko. Ta deklica je prišla k meni v stiski, saj njena starša ne molita, pa sem ji rekel, naj vseeno povabi očka in mamico k molitvi, da se vsi skupaj zberejo. In naslednji teden, ko smo imeli verouk, je vsa navdušena prišla povedat, da sedaj očka in mamica spet molita. Celo mamica te deklice je potem enkrat prišla povedat, da je tista domača naloga spremenila potek njihovega življenja in odnos do vere. Gospod ima vedno odprte kanale svojega usmiljenja, na katere smo morda mi že večkrat pozabili. Večkrat razmišljam, v kako veliko stisko lahko spravljamo otroke in mlade, če sami nimamo vere oziroma je ne živimo. Na misel mi prihaja, kako so z občudovanjem gledali na prvo Cerkev, ki je imela vse skupno. Tu pa imam otroke in mlade, ki jih učimo eno, doma pa imajo nekaj povsem drugačnega.

Res je, da je včasih lahko tudi otrok evangelizator svojih staršev, čeprav bi moralo biti ravno obratno. Tudi mladi (dijaki in dijakinje) precej zamerijo predvsem to dvostranskost nekaterih ljudi, ki so ves čas v cerkvi, zunaj nje pa se njihova vera ne kaže v odnosu do drugih. Še huje je seveda pri tistih, ki so jih starši »vozili« v cerkev, pa k verouku in k mašam, sami pa se seveda niso udeleževali verskih obredov. Ti mladi so tako dobili zgled utrujenih in naveličanih staršev - vernikov, za katere je Sveti Duh z žarom in ognjem že usahnil. Na nek način me spominjajo tudi na Kristusa, ki na križu dobi vse – od pljunkov in zmerljivk, pa do zasmehovanja le-

vega razbojnika, do neme bolečine ljubezni Matere in drugih žena ter prošnje po usmiljenju desnega razbojnika. Takim mladim je resnično težko, saj se v najintimnejših vprašanjih vere ne morejo obrniti na svoje starše, prve, ki bi morali biti zgled in opora. Za te mlade je tako lahko tudi opora v sovrstnikih, ki živijo svojo vero, ki so pričevalci, pa tudi v duhovniku in drugih sodelavcih v župnijskem občestvu, ki ostaja prav zaradi njih živo in dejavno.

Take stiske lahko pustijo tudi globoke rane v mladem človeku. Zato je še toliko pomembneje, da molimo tudi za družine, kjer je vera usahnila, da podpiramo mlade, ki doma nimajo opore, da ne bi izgubili ali zavrgli dragocenega daru vere, ki ga nosijo v svojih krhkih posodah, da bi zmogli stopati po tisti poti, ki jim jo kaže Gospod. Njihovim staršem pa naj pomaga, da zopet prebudijo tisti ogenj, ki je zagorel v njihovih otrocih, da bodo utrjen steber in bodo lahko skupaj prinesli dar pred Gospoda. Obrnimo se še na Marijo, Kraljico družine, in ji izročimo vse, res vse naše družine, da jih ovije v svoj dobrotni plašč materinske ljubezni. Naj Božja in naša Mati Marija blagoslovi vse matere tega sveta, da bi zmogle zajemati moč za svoje materinstvo iz Njenega materinskega naročja. Prav je, da družine izročamo tudi v varstvo sv. Jožefa, varuha naših družin, naj krepí slovenske družine ter izprosi očetom naših družin moč in zaupanje, da bodo trdno stali kot varuhi svojih družin.

Martin Zlobko

II. teden

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Bratje in sestre, obrnimo se na nebeškega Očeta in ga prosimo:

1. Daj staršem in vzgojiteljem modrost, da bodo otroke vzgajali v pogumne in odgovorne ljudi.
2. Naj vsi kristjani z besedo in zgledom navdušujemo zate.
3. Odpri nam srce, da si bomo radi vzeli čas za molitev in pogovor s teboj.
4. Daj otrokom in mladim moč in vztrajnost za premagovanje naporov in za ohranjanje svojih idealov.
5. Usmiljeni Bog, daj nam moč, da bomo radi pomagali ljudem v njihovih stiskah in jih podpirali tudi z molitvijo.
6. Sprejmi vse rajne k sebi, da se bodo večno veselili z Marijo in svetniki.

Nebeški Oče, iz vsega srca se ti zahvaljujemo za vse, kar nam daješ. Dobrotno sprejmi naše prošnje po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

PETEK 2. POSTNEGA TEDNA / TRETJI TEDEN V POSTU

NAVELIČANOST IN NEZUPANJE MLADIH

Pred očmi imam podobo mladostnika, ki ima žalosten obraz. Ne le nekaj minut, ur ... ampak vsak dan. Nasmehne se morda ob brutalnih prizorih v akcijskih filmih. Živi v družini z mamo, očetom, bratom in sestro. Čeprav je na začetku srednje šole, ko bi moral biti poln energije, načrtov za prihodnost ... on prihodnosti ne vidi. Naveličan je vsega. V novem srednješolskem okolju se ne počuti dobro. Z nobenim od novih sošolcev ni spletel prijateljstva.

Doma se dolgočasi, zato zapravlja čas za telefonom in računalnikom. Pogosto je v konfliktu z očetom. Zdi se mu, da on živi na drugem planetu. V ničemer ga ne razume. Sploh ni potrebno, da bi oče spregovoril kakšno besedo. Samo da se njuna pogleda srečata, že se razbohoti prepir. Padajo težke besede, kletvice, žaljivke ... Pravi, da ga oče ne mara, da mu je zanj vseeno, najraje bi videl, da očeta ne bi bilo. Njegova mami z bolečino spremlja obnašanje svojega sina in mu želi pomagati. Želi mu tudi povedati, da je ljubljen. On pa ravno nasprotno govori, da ga doma ne marajo. Zato za seboj ne pospravlja in se izogiba domačim opravilom. Vsake toliko časa postaja nasilen. Enkrat se je fizično že spraval na svojo mamo.

Nekaj let mlajša sestra se ga zelo boji. Ne ve, koliko časa bo trajala njegova jeza, ko se neusmiljeno spravlja nanjo. Ker jo je pogosto strah, vsakodnevno joka in išče mamino zavetje in tolažbo. Čeprav svojega brata ne izziva, jih velikokrat dobi. On ve, da se mu nazaj ne bo maščevala in je fizično neprimerljivo šibkejša.

Mladostnik in njegov mlajši brat sta se rada igrala še do dveh let nazaj. Potem se kar naenkrat ni hotel več igrati. Kadar vidi priložnost, mu nagaja in ga zmerja.

Kljub naveličanosti in dolgočasnosti pa ga ena stvar zelo privlači. To so droge. O njih zbira velike količine informacij, preko družabnih omrežij z neznanci razpravlja o njih ... Starše zelo skrbi njegovo uživanje drog. Prav tako slaba družba, kamor ga zelo vleče. V njej nima pravih prijateljev. Nikomur ne more zaupati svoje teže, ki jo nosi. Čeprav se zelo izogiba stika in pogovora s starši. Od doma odhaja brez informacij, s kom in kje se družijo.

Življenje omenjenega mladostnika je postalo labirint, iz katerega ne vidi izhoda. Ne verjame, da je mogoče biti srečen in imeti urejene odnose z bližnjimi.

V prvi Mojzesovi knjigi beremo, da je Jožefa, Jakobovega sina, pred smrtjo rešil njegov brat Ruben. Tudi ta mladostnik bi potreboval nekoga, da ga svet omame ne bo pokončal. Nahaja se v globokem vodnjaku, iz katerega ne more splezati. Kdo mu bo dal vrv? In kakšna naj bo ta vrv, da jo bo mladostnik z zaupanjem zagrabil?

Gospod Jezus, prosim te za vse mlade, ki ne najdejo skupnega jezika s starši. Naj po obdobju konfliktov pride čas sprave, odpuščanja in sodelovanja. Naj ti mladi v srcu začutijo, da jih nekdo brezpogojno ljubi, nanje računa v prihodnosti in jim želi, da bi bili srečni.

Marko Mohor Stegnar

III. teden

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Naš odrešenik Jezus Kristus, z zaupanjem se obračamo nate in te prosimo:

1. Daj staršem in vzgojiteljem modrost, da bodo otroke vzgajali v pogumne in odgovorne ljudi.
2. Posvečuj družine, da bodo v njih vladali pomoč, medsebojno odpuščanje in spoštovanje.
3. Pomagaj nam, da bomo manj kritizirali in bolj vzpodbujali ter brezpogojno ljubili.
4. Pomagaj nam, da bomo čas našega življenja izkoristili za plemenite stvari.
5. Usmili se vseh, ki so umrli, in jih sprejmi k sebi v večno veselje.

Jezus, naš Bog, usliši nas v svoji veliki dobroti zdaj in vekomaj. Amen.

PETEK 3. POSTNEGA TEDNA / ČETRTEK TEDEN V POSTU

PREVELIKA PRIČAKOVANJA STARŠEV

Ko sem vprašal učence 7. razreda, ali so zadovoljni s preizkusom znanja iz matematike, sem dobil različne odzive. Zanimalo me je, od česa je odvisno njihovo zadovoljstvo, in dobil sem enoglasen odgovor. Od ocene, ki jo je v zgornji kot testa napisala učiteljica, seveda. Morali bi videti njihove poglede, ko sem začel trditi, da ocena ni najbolj pomembna. Da je lahko zadovoljen tisti, ki je v predelani snovi odkril nekaj zanimivega, kaj posebno privlačnega. Tako vzljubil, kar se je učil, da bi rad izvedel še več. »Kaj ti ni jasno? Kje živiš?« so govorili njihovi prebadajoči pogledi. »Saj se ne učimo za ocene, mar ne?« sem nadaljeval. »Povejte to našim staršem,« je eksplodiralo v klopeh. »Le komu je mar matematika?« Ne strast po raziskovanju niti odkrivanje skrivnosti. Kakšna notranja motivacija? Iskanje lastnega poslanstva? Ker je učenje zabavno, vznemirljivo, celo prijetno. Te otroke od testa do testa potiskajo ambicije staršev. Svojim otrokom želijo dobro plačo, avto, psa in luksuzne počitnice. Želijo, da bi bili njihovi otroci uspešni, srečni, uresničeni. Pa jim res? Mar niso te visokoteče želje le fina krinka, pod katero se skrivajo povsem drugi motivi? Starševski egoizem? Otrokova slaba ocena pa ogrožanje projekta, ki ga želijo izpeljati 100%? Nevarnost, da bodo poraženi, da bo propadel njihov sen?

Naj navedem primer. Mama je sistematično pritiskala na učiteljico angleščine, ki menda pri svojem predmetu njeni hčerki ni hotela dati petice. In kaj se je zgodilo? Na naslednjem testu, na katerem je bil tudi zelo jasno zapisan kriterij, je hči ponovno zbrala premalo točk. Mama je eksplodirala. Porabili so že preko 2000 € za inštruktorico angleščine, učiteljica pa še vedno ni ugotovila, da hči zasluži petico. Ni ji bilo pomembno, ali je njena hči nadarjena za angleščino ali ne. Ni ji bilo pomembno, da je štirica tudi zelo dobra ocena. Mama se ni hotela pogovarjati niti o tem, da bo nje-

na hči kljub štirici pri angleščini lahko preživela in morda postala celo zelo uspešno dekle. Ne, mama je vedela, da je angleščina pomembna in da jo hči mora imeti pet. Ne vem, ali si lahko predstavljate, kako se je počutilo to dekle in kako se počutijo njene sošolke in sošolci, ki živijo v stalnem strahu, ali bodo starši zadovoljni? Kako globoko v njih se zapiše formula, da so vredni toliko, kolikor proizvedejo. Da so le projekt. Starši jih imajo zelo radi. Nudijo jim vse, kar si zaželi. A zgrešijo. Ker so se osredotočili na imeti in pozabili biti. Ker so zgradili luksuzen dom, ki je ostal prazen. Dom, v katerem otrok ne najde drugega kot najnovejše elektronske naprave in zato v njih išče sogovornika, ki ga ne sreča doma.

Kako bi privoščil vsem mamam in očetom, da bi dojeli, da si je Gospod privzel človeško naravo in se nam izročil v roke, ker nas ima rad takšne, kakršni smo? Krhki, raztrgani, polomljeni, okorni v angleščini ... a vseeno nepopisno lepi in vredni njegove krvi.

Gregor Celestina

IV. teden

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Dragi bratje in sestre, položimo svoje prošnje na oltar in z zaupanjem prosimo:

1. Nebeški Oče, pošlji nam Svetega Duha, da se bomo zmogli nenehno spreminjati na bolje.
2. Pomagaj nam, da bi znali v otrocih in mladih prepoznavati njihovo poslanstvo, veselje in sposobnosti.
3. Prosimo te za vse, ki odločajo o merilih za vstop otrok in mladih v nadaljnje šolanje, da ne bi upoštevali le točk, ampak tudi veselje do poklica in talente, ki so jim dani.
4. Pomagaj nam, da bomo povsod, kjer živimo, nosilci miru in razumevanja.
5. Usmili se vseh rajnih, še posebno pa naših rajnih sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov. Daj jim večno veselje pri tebi.

Dobri Bog, vse to te iz srca prosimo po tvojem sinu Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje vekomaj. Amen.

PETEK 4. POSTNEGA TEDNA / PETI TEDEN V POSTU

STISKE OTROK OB LOČITVAH STARŠEV

Med stiskami osnovnošolskih otrok bi zaradi njene teže na prvo mesto postavil stisko, ki jo doživljajo otroci ob ločitvi svojih staršev. Niso vse ločitve enako burne in zato tudi posledice v otrokovem vedenju, doživljanju in dojemanju sveta niso pri vseh otrocih enako težke. A vse ločitve pustijo otrokom nepopravljive brazde, ki zaznamujejo njihova življenja.

Spomnim se fantka v tretjem razredu. Neprestano je zrl predse. Njegov pogled je bil prazen. Ni se odzival na nobeno spodbudo, ni iskal družbe prijateljev, nikoli se ni smejal. Bil je robot brez življenja. Edini trenutek, ko so ga učitelji lahko videli živega, je bila igra nogometa. Nogomet je bila poslednja ljubezen, ki mu je ni odvzela družinska drama. Starša sta bila v neizprosni vojni. Zagrizeno sta tekmovala, kdo bo bolj sovražil in kdo globlje ranil. Nezavedno sta si prizadevala uničiti vse, kar jima je bilo kadarkoli sveto. Tako je žrtev postal tudi njun sin. Oba sta ga hotela navezati nase in ga uperiti drug proti drugemu. Istočasno sta se na primer pripeljala pred šolo in od njega zahtevala, da gre v avto tistega od njiju, ki ga ima rajši. On pa je imel rad oba. To ju je grizlo, zato sta tekmovala, kdo mu bo bolj prepričljivo očrnil drugega. Klasičen scenarij v številnih družinah. Oče, ki kriči na mamo. Mama, ki kritizira očeta. Otroka pa bolj od sleherne klofute pečejo njune besede. Ne da bi se zavedala, rušita njegov svet.

Mama je organizirala in plačala dopust, ki naj bi bil fantu všeč. A ni pomislila, da je bil dan odhoda na počitnice dan, ko je fant pripadal še očetu. Temu privilegiju se vestni očka seveda ni hotel odreči. Zato je fant skupaj z mamo moral ostati doma. S kepo v želodcu, ki jo je dobro poznal. Vsega je on kriv. Tudi mama je ostala brez dopusta zaradi njega. Otroci vedno jemljejo krivdo nase. Počutijo se krivi za ločitev staršev. Večina od njih je prepričanih,

da se je to zgodilo, ker niso dovolj pridni, dovolj dobri, nimajo dovolj lepih ocen ... Starši se ne motijo in ne delajo napak, zato je otrokom logično, da so polomijo zakuhali oni.

Naj se vrnem k opisanemu fantu. Kako naj ta mali popotnik, ki se s torbo v roki seli od mame k očetu in nazaj, požene korenine? Oba ga imata rada, a nikomur ne pripada. Želita mu ponuditi vse, a sta ga oropala temeljnega, družinskega gnezda. Ker nima vzorca, tudi sam ne zna navezovati zdravih, kvalitetnih in iskrenih odnosov. Bo ostal sredi blata ali bo nekoč morda zapustil smetišče odnosov, s katerim se je hranil?

Molim in prosim, da bi molil z menoj še kdo. Naj ta fant in vsi njemu podobni srečajo Njega, ki so ga tudi izdali, bičali in križali. Naj v Njem prepoznajo svojega sopotnika in v Njegovi zmagi obljubo velikonočnega jutra, ki zmore premagati tudi njihovo temo.

Gregor Celestina

V. teden

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Gospod Jezus Kristus, ti poznaš naše želje in skrbi, ki jih včasih tako težko izrečemo. Z zaupanjem se obračamo nate in te prosimo:

1. Dobri Bog, obudi v zakoncih pripravljenost, da se bodo še naprej trudili za dobre odnose.
2. Pomagaj nam, ki se imenujemo kristjani, da se pri delu ne bomo opirali le na naše moči, ampak tudi na tvojo moč in modrost.
3. Jezus, prosimo te za vse otroke iz ločenih in razporočenih družin. Bodi jim blizu v njihovi stiski.
4. Odpri srce staršem, da se bodo zavedali, da s kritiziranjem drug drugega najbolj ranijo svoje otroke.
5. Varuj družine, da bodo kraj pomoči, varnosti in ljubezni.
6. Usmili se vseh, ki so umrli, in jih sprejmi k sebi v srečo, ki ne mine.

Gospod Jezus, odvrčaj nas od hudega in nas nagibaj k dobremu, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

PETEK 5. TEDNA V POSTU / ŠESTI TEDEN V POSTU

BOLEČINE V DUŠI

Čeprav ima lepe blond lase, ona ljubi črno barvo. Istega odtenka so njene obleke. Že nekaj časa nazaj je iz svoje sobe pometala vse »punčkaste oblekice lila barve«. Udobne mehke superge je zamenjala za trde in visoke vojaške škornje, ki jih občuduje ob vsakem koraku. Zelo se razvedri, ko posluša glasbo z norimi ritmi in depresivnimi zvoki. Očitno disonančne melodije pogosto zvenijo v njej. V sebi doživlja stisko, ki je ne zna poimenovati. Čuti le, da jo nekaj tišči in teži. Morda se noče soočiti z bolečino, ki jo je povzročila ločitev staršev. Vsake nekaj dni potuje od enega do drugega. Ne ve, kje ima pravi dom. Čeprav večino časa preživi z mamo, ki ji nudi vse, z njo ne more imeti odkritega pogovora o svojih problemih. Zato veliko časa posveti komunikaciji s prijateljicami preko spleta, ker se v njej nahaja velika potreba po pogovoru. Čeprav svoje sogovornice imenuje »prijateljice«, v resnici to niso. Njen pravi prijatelj je telefon, brez katerega si življenja ne predstavlja. S svojimi objavami na družabnih omrežjih tekmuje z drugimi sovrstnicami, katera bo objavila najbolj privlačno, atraktivno sliko in bo tako imela čim več »lajkov«. Pri tem ne gleda na svoje dostojanstvo. Ne zdramijo je niti komentarji pod objavami, ki je ne obravnavajo kot osebo, ampak kot predmet.

Objavljanje na družabnih omrežjih le delno omili njeno iskanje pozornosti in zaupanja, da je na svetu z namenom. Njena duša je ranjena od konfliktov pod domačo streho, ko še ni hodila v osnovno šolo. Zato se je še pred vstopom v srednjo šolo pričela rezati. Bolečina je ne moti. Saj ni pravzaprav nič v primerjavi z bolečino, ki jo čuti v sebi, v svoji duši. Sprva je svoje ureznine skrivala. Zdaj se jih je nabralo toliko, da jih ne more več.

Včasih je kot majhna punčka jokala, ker je bil oče pijan in je vpil na mamo. Danes na zabavah ne gleda na število alkoholnih pijač,

ki ji tečejo po grlu. Kadar je v omami, za hip pozabi na probleme. Dan po nori zabavi pa se komaj skupaj sestavi in spi do srede dneva.

Nobena količina alkohola ne more v njej pogasiti žeje po sprejetosti in pristni ljubezni. Kakor hrepeni jelen po potokih voda (Ps 42,2), tako njena duša hrepeni po Bogu.

Gospod, svoje trpljenje si daroval tudi za mlade, ki padajo pod križem svojih stisk. Prosim te, da bi videli tvojo roko, ki jim jo dajaš. Ponižno te prosim, naj svoje upanje in svojo prihodnost položijo v Tvoje roke. Naj prepoznajo v tebi Rešitelja, ki zmore pokazati pot v še tako temni noči.

Marko Mohor Stegnar

VI. teden

PROŠNJE ZA VSE POTREBE

Dragi bratje in sestre, kot Božji otroci, zbrani okrog oltarja, ponižno prosimo:

1. Daj staršem modrost, da s svojimi težavami ne grenijo življenja svojih otrok.
2. Pomagaj nam, da ne bomo razvajali, ampak vzpodbujali in krepi.
3. Daj nam moč in vztrajnost za premagovanje naporov.
4. Posebej te prosim za vse mlade, ki se iščejo in tavajo, da bi našli pot in smisel svojega življenja.
5. Usmiljeni Bog, daj nam moč, da bomo radi pomagali ljudem v njihovih stiskah in jih podpirali tudi z molitvijo.
6. Sprejmi vse rajne k sebi, da se bodo večno veselili z Marijo in svetniki.

Usmiljeni in dobrotljivi Bog, usliši naše prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Križev pot

OTROK IN MLADIH

*O, pridite, stvari, kaj, glejte, se godi:
edini Božji Sin strašno za nas trpi.*

UVOD

Noben otrok si ne izbere sam življenja na ulici, noben otrok si ne izbere vojne in bežanja pred granatami. Noben otrok si ne izbere nasilja v družini, prepиров med starši, vrstniškega zaničevanja, zapuščenosti ... Toda na žalost so tudi v modernem in globaliziranem svetu mnogi otroci oropani svojega otroštva, pravic in prihodnosti. Pomanjkanje prave vzgoje, trdnih družin, primernih struktur so razlogi za težave v našem zahodnem svetu, kjer živimo v relativnem blagostanju in miru. In za mnogimi obrazi otrok se skrivajo bolečine in križi, ki jih pogosto niti ne opazimo.

Skupaj z Jezusom smo povabljeni, da prehodimo ta križev pot Mete, Nejca, Danija, Lana, Andreja, Nine in mnogih drugih, ki nam bodo posodili svoj obraz bolečine. V molitvi se povežimo z njimi in na tisoče drugimi otroki in mladimi, ki so šli ali hodijo že v rani mladosti čez preizkušnje, ter jih objemajmo s posebno ljubeznijo.

*Razbičan, zapljuvan in kronan, zasramovan
pred sodni stol zdaj gre, nedolžen v smrt izdan.*

1. POSTAJA: PILAT OBSODI JEZUSA NA SMRT

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

»Ime mi je Neja in hodim v 4. razred. Vse od 1. razreda imam velike težave s sošolci, ker me že od takrat ves čas zafrkavajo in vpijejo name, da sem zaljubljena v sošolca, ki je malo bolj okrogel in se težje uči. Sestavili pa so tudi pesmico, takole gre: Ko pride sobota gresta pred oltar, Neja bo šivilja, Domen pa dimnikar. To me zelo prizadene in doma sem že veliko prejokala. Povedala pa sem tudi učiteljici in rekla mi je, da se moram s tem pač sprijazniti.«

»Sem Nejc. Star sem trinajst let in nimam doma, nimam svoje družine. Ko mi je bilo osem let, me je zapustila mama. Nič več se ni hotela srečati z menoj, rekla je, da me ne mara. Že pred tem me je večkrat pustila kar samega nekaj dni, tako da sem bil lačen, sam se moral v šolo ... Tudi oče me ne mara in noče skrbeti zame ... Imam še babico in dedka in nekaj časa sem živel pri njiju. Vendar ni šlo. Kadar je babica hotela, da kaj naredim, sem čisto ponorel. Enako je bilo v šoli. Zato sem šel v zavod, kjer sem še sedaj ...«

Jezus tudi ti si bil obsojen tako kot mnogi otroci s strani svojih sovrstnikov ali zaradi svojih staršev, njihove nepripravljenosti na družinsko življenje, neprimerne vzgoje, odvisnosti, nasilja v družini.

Naj bomo usmiljeni do vseh teh otrok, kljub temu da je njihovo vedenje včasih tudi težavno in neprimerno.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

*Glej, križ mu nalože na ranjene rame,
objame ga voljno in nese vseh dolge.*

2. POSTAJA: JEZUSU NALOŽIJO KRIŽ

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Dani. Komaj šest let je imel, ko je prvič prišel, skupaj z devetletno sestrnico Lucijo na morje v Portorož. Pred časom ju je zapustila mamica, ker je odšla z drugim in se ni več oglasila. Zanju pa je skrbel le oče, ki je imel sam težave z alkoholom. Dani o tem ni govoril, to je zaklenil nekam v svoje srce. To je bilo zanj dejstvo, s katerim mora živeti.

Le ko je bilo hudo, je tiho zlezel v naročje ali iskal zavetje pri svoji sestrici ...

Jezus, molče si sprejel križ, ki so ti ga naložili. Mnogi otroci prav tako molče sprejmejo križ, ki jim je naložen.

Daj, da jih bomo znali razumeti na njihovih križevih potih in jim stati ob strani.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

*Opešal je v močeh, podre ga križ, naš greh,
vtopljen v dolge sveta leži potrta na tleh.*

3. POSTAJA: JEZUS PADE PRVIČ POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Zopet je morala rejnica na zagovor v šolo. Nasilno obnašanje nad sošolkami, motenje pouka, nesodelovanje, kraja ... Zadnje čase se tako vedenje samo stopnjuje. Sedemletni Lan se ne obvlada več. Išče pozornost, izmišljuje se vsak dan nekaj novega. V njem pa raste neizmerna želja po stiku z mamo in očetom ter skrb zanju. Že pol leta ga nista poklicala. Zadnjič, ko je videl mamo, je bila zmedena in odstopna ... Vmes je izvedel, da je v bolnišnici. Ne ve, kaj se z njo dogaja ... Ne razume, zakaj je mama odsotna in kakšno bolezen ima, da ne more skrbeti zanj ...

Jezus, križ je včasih pretežak, kar si izkusil tudi sam. Težko ga nosimo odrasli, kaj šele otroci. Ni jim namreč lahko nositi bremena odraslih in jih ne razumeti. Ni lahko že v rosnih letih odrasti in reševati odvisnosti svojih staršev In se zgodi, da omagajo ...

Prosimo te, naj ne obsojamo. Naj jim bomo v oporo v težkih situacijah. Tako otrokom kot vsem, ki jih na tej poti spremljajo in se trudijo, da bi zmogli.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

O, žalostni spomin, ko Mater sreča Sin;

bridkosti meč ji gre do srca globočin.

4. POSTAJA: JEZUS SREČA SVOJO ŽALOSTNO MATER

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Andrejeva starša sta se pred leti ločila. Andrej je skupaj z mlajšim bratom ostal pri mami. Spor med staršema je zelo velik, ker se med seboj ne znata nič več ničesar dogovoriti. Predvsem bi fanta raje živela pri očetu, ki jima vse dovoli. Mame pa ne marata, ker je prezahtevna in želi, da se uči, pomagata in tudi kaj pospravita. Trudi se, da bi se fanta nekaj naučila za življenje. Zato se doma samo kregajo in Andrej je zelo nesramen do mame in brata.

Jezus, tvoje trpljenje je tvojo mamo Marijo zelo prizadelo. Tudi danes je veliko mam, ki z žalostjo spremljajo svoje otroke, ker hodijo po različnih poteh, ki si jih one niso želele.

Jezus, naj bomo opora staršem, ki se trudijo za dobro svojih otrok, hkrati pa nam daj navdiha, da bomo širili obzorja tem otrokom, da bodo začutili iskreno skrb, ljubezen in dobroto svojih staršev.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

Omagal Jezus je od teže križeve.

O, Simon, sprejmi križ, Gospoda usmili se!

5. POSTAJA: SIMON POMAGA JEZUSU NOSITI KRIŽ

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Tik pred prihodom na morje se je sedemletna Nina z mamico vrnila iz Varne hiše zaradi očetovega nasilja. Bila je žalostna in tiha, komaj si jo lahko opazil. Pozornost so iskale le njene oči. Cele dneve je na plaži skupaj s kaplanom Davidom sedela v mivki in gradila gradove. Skupaj sta čofotala po vodi in kramljala. Iz dneva v dan je bila bolj nasmejana ... Ob odhodu je objela kaplana Davida okoli vratu in zajokala: »Ne grem domov.«

Dve leti zatem smo srečali njeno mamo, ki je prosila, če bi lahko srečala človeka, ki je njeni hčerki vrnil upanje v življenje ...

Jezus, Simonova pomoč ti je bila dobrodošla in teža križa ni bila več tako velika. Koliko Simonov lahko srečamo v življenju, ki brez velikega pompa in načrtov z majhnimi dejanji pomagajo vračati upanje in naredijo življenje lepše.

Gospod prosimo te, da bi zmogli biti Simoni, da bi zmogli biti opora mnogim mladim in otrokom v njihovih stiskah, jim znali prisluhniti brez projektnih skupin in programov, ampak biti z njimi in jih zaznati v njihovih stiskah.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

*S prtom Veronika obriše Jezusa,
zato ji da spomin obličja svetega.*

6. POSTAJA: VERONIKA OBRIŠE JEZUSU OBRAZ

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Mala Mina je prvič stopila v šolo, prvič se je srečala z veliko skupino otrok, ker pred tem ni obiskovala vrtca. Nikakor se ni mogla vključiti med sošolke in sošolce. Strah jo je bilo glasnega vpitja, hitrih sošolcev, velike šole. Težave so se pokazale celo na njenem zdravju. Ni imela apetita, vsak dan jo je bolel želodček, celo shujšala je in postala bleda ...

Njeno stisko je sočutno opazila njena učiteljica. Posebej se ji je posvetila ter njej in še nekaterim drugim sošolkam ustvarila poseben kotiček, kjer so imele nekoliko več miru in časa, da se spoznajo.

Bolečine so izginile, apetit se je povrnil in danes Mina hodi z veseljem v šolo, rada se igra celo s fanti. Če pa je še kdaj hudo, najde vedno zavetje pri svoji učiteljici.

Veronika. Srečanje z njo, Jezus, ti je za trenutek olajšalo težo križa. Srečati sočuten obraz med množico, ki kriči in želi križanja. Tudi za otroke je lahko srečanje z Veronikami, ki znajo opaziti stisko, obliž na njihove strahove, stiske ... Že zaupanje v njih jih lahko dvigne, da zmorejo iti v ta svet.

Bodimo sočutni do otrok, ki jih srečujemo. Nikoli ne vemo, kakšen križ nosijo.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

Slabosti ves prevzet Zveličar pade spet;

oh, grehi ga teže, ki jih ponavlja svet.

7. POSTAJA: JEZUS PADE DRUGIČ POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Do sedmega razreda je bila Meta vesela in družabna punca. Potem pa ji je po dolgi bolezni umrl oče. Bolezen očeta in dolgotrajna brezposelnost matere jih je pahnila v hude denarne težave. In Meta se sedaj, ko ni več očeta, čuti odgovorno za svojo mamo, mlajšega brata in za vse težave, ki so se nakopičile, kar jo hudo teži. Cele dneve je utrujena. Čeprav se v šoli trudi, ji gre čedalje težje. Da bi se malo sprostila, se je začela rezati po rokah, saj jo potem 'v njej' manj boli in lahko vsaj za nekaj časa pozabi na probleme ...

Ko se teža nakopiči, ne gre. In to si doživel tudi ti, Jezus, ob drugem padcu. To težo doživljajo mnogi mladi, ki se še nepripravljeni soočajo z vso težo življenja. Notranje bolečine so včasih lahko hujše kot telesne. Strah, ki jih ohromi, onemogoči pot naprej. In lahko izberejo napačno pot reševanja.

Naj bomo prinašalci upanja, naj naše besede ne ranijo še globlje.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

*Usmiljene žene, ne jokajte zame,
le zase in svoj rod točite zdaj solze.*

8. POSTAJA: JEZUS NAGOVORI JERUZALEMSKE ŽENE

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Katarina hodi v 4. razred in nima dobrih ocen. Ker se težko uči, ima med urami dodatno pomoč, zaradi katere se ji sošolke in sošolci vedno posmehujejo. Velike težave ima tudi pri predstavitvi plakatov, ki so jih naredili, ker zaradi treme jeclja. To je še večji razlog za zasmehovanje. Tudi kadar delajo po skupinah, vedno ostane sama ... Če pa je vključena v skupino, jo izločijo ali mora delati tisto delo, ki ga nihče noče. Vsi se je izogibajo in je večino časa sama v šoli.

Njena edina želja je, da bi imela vsaj enega, dva prijatelja, ter da bi sošolci in sošolke razumele in sprejele njen problem.

Jezus, žene, ki so sočutno jokale zaradi tvojega trpljenja, si usmeril k skrbi za sebe in bližnje. V tem materialnem svetu, polnem pehanja za uspehi, si vsak želi, da bi bil sprejet, viden ...

Nakloni nam milosti, da ne bomo izključevali, ampak vključevali in v vsakem posamezniku prepoznavali njegove talente. Hkrati pa nam daj ponižnosti, da spoznamo svoje zmote, svoje predsodke in jih začnemo premagovati.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

Zveličar omedli, pod križem spet leži.

O, trdo srce, glej: tvoj greh ga žalosti.

9. POSTAJA: JEZUS PADE TRETJIČ POD KRIŽEM

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Tinkara je najstarejša od petih otrok. V družini imajo veliko stisko z denarjem, oče pa tudi veliko pije. Čuti se manjvredno, ker so doma revni in si ne more privoščiti veliko stvari. Njena mama je bila od nekdaj obsedena z zunanjim videzom in zato ima Tinkara vedno občutek, da mora biti navzven popolna. Že od drugega razreda je na dieti in se vsak dan obremenjuje s tem, koliko in kaj poje. Trudi se vzdrževati 'imidž', skriva se za ličili in se družijo le s priljubljenimi dekleti na šoli. Svojo jezo pa stresa nad ostalimi punčami. Ves čas je napeta in živčna ter živi dvojno življenje v strahu, da njene 'prijateljice' ne bi izvedele, kako je pri njih doma.

Teža se je nakopičila in ni šlo več tudi tebi, Jezus. In si padel tretjič. Veliko mladih pade večkrat. Kar naprej iščejo vse načine, da bi bili v družini, okolici in družbi spoznani kot vredni ne glede na to, od kod prihajajo in kdo so.

Naj ne obsojamo padcev ljudi, ki so v stiski. Spomnimo se svojih slabosti, svojih padcev, svojih ranjenosti. V svoji neskončni hvaležnosti, ker nas ljubiš zaradi nas samih in vseh naših zablod, nam daj milosti, da bomo tudi mi zaupali v sočloveka, predvsem pa v tvoje varstvo in pomoč.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

*Ko pride na goro, obleko mu vzemo
in za dolge sveta še žolča mu dado.*

10. POSTAJA: JEZUSA SLEČEJO IN MU PONUDIJO VINA Z ŽOLČEM MEŠANEGA

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Biti sprejet v skupini mladih in ugajati sovrstnikom je vsekakor želja vseh otrok in mladih. Tudi dvanajstletna Eva si to zelo želi. Vendar je že od 3. razreda trača posmeha s strani sošolcev. V zadnjem času se ji zdi, da jo opravljajo, da je zaljubljena v sošolca. Med seboj si po Facebook-u pošiljajo njeno sliko. Eden izmed sošolcev jo je izzval, da če se slika gola, bodo sliko »všečkali«. Strah jo je in ne ve, kaj naj naredi. Mama ji je sicer svetovala, naj se nikoli ne slika. Vendar se boji novih pritiskov, izzivanj, če nič ne odgovori.

Jezus, bil si brez obleke, brez zaščite, sam. In veš, kako je boleče. Tudi mladi se v iskanju potrditve razgaljajo preko sodobnih medijev in se mnogokrat ne zavedajo vseh negativnih posledic svojih dejanj.

Pomagaj nam, da bomo vedno varuhi dostojanstva vsakega človeka in da nikogar ne bomo napadali ne v mislih, ne v besedah in ne z dejanji.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

*Na križ ga polože, razpno roke, noge;
in ostri mu žebliji spet rane mu narede.*

11. POSTAJA: JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Kaja je do devetega razreda pridno hodila v šolo in imela dobre ocene. Njena želja je bila, da bo šla na gimnazijo. V devetem razredu pa se je vse začelo spreminjati. Prišli so dnevi, ko včasih kar ni mogla iz svoje sobe. Kljub temu, da se je veliko učila, se je v njej naselil strah, da ne bo dobila dobrih ocen. In na dan, ko so pisali kontrolno nalogo, jo je nekaj ustavilo in sploh ni mogla iti iz svoje sobe. Kljub temu da si je resnično želela narediti ta korak, ni v sebi našla moči. Njena glava si je želela, telo pa ji ne dovolilo. In prišel je dan, ko se ji je zdelo, da sploh ne more vstati ...

Jezus, ko so te pribili na križ, se nisi mogel niti premakniti. Koliko mladih pride v situacijo, ki se jim zdi nerešljiva. Vse več mladih ima psihične težave, zapada v depresije ...

Naj jim naše sočutje in pomoč pomagata zrahljati žeblije nezaupanja v ta svet. Pomagaj nam, da jim bomo v zanje brezupnih situacijah znali pomagati.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

*Na križu Bog visi in sveta teče kri;
za nas umira Bog, žalujte vse stvari.*

12. POSTAJA: JEZUS UMRE NA KRIŽU

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Osemletni Miha je zaradi bolezni izgubil mamo. Ob smrti mame je ostalo veliko neizgovorjenega. Predvsem pa je Miha doživel, da je ostal sam, da nima nikogar, ki bi ga imel rad.

O mami doma niso več govorili, oče ga ni nikoli peljal na pokopališče ... In njegov občutek zapuščenosti se je kazal z velikimi vedenjskimi težavi v šoli in drugje. Nemir, agresija do drugih, nesodelovanje ... Zaradi tega so ga prestavili v drug razred in ločili od brata dvojčka, zaradi tega ni smel obiskovati dodatnih krožkov, ker je bil neobvladljiv ...

Njegovo srce pa je hrepenelo po mami in zdelo se mu je, da je z njo umrl tudi on.

Jezus, po vsem trpljenju si izročil svojo dušo v roke svojega Očeta. Tudi danes mnogi izgubljajo boj s težkimi boleznimi, ki se ne dajo ozdraviti. Med njimi so tudi starši in otroci.

Napolni naša srca z ljubeznijo, da bomo njim in njihovim družinam znali stati ob strani v trenutkih žalosti in razočaranja. Opogumi nas, da bomo znali spregovoriti tudi o smrti in se soočiti z našo minljivostjo v luči vere v večnost.

**Usmili se nas, o Gospod!
Usmili se nas!**

*O, Mati žalostna, ki ljubiš Jezusa,
objemlješ zadnjikrat Sinu zdaj mrtvega.*

13. POSTAJA: JEZUSA SNAMEJO S KRIŽA IN GA DAJO MARIJI V NAROČJE

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.**

Neverjetno spoznanje za mamo Andrejo. Njen sin Matej je že štiri leta na drogi.

Svet se ji je sesul. Kaj je naredila narobe, se vsak dan sprašuje. Po smrti moža se je z vsemi močni trudila, da bi lepo vzgojila svoje tri sinove. Prva dva sta zaključila šolanje, si ustvarila svoji družini. Najmlajši pa takole. Zakaj? Pa saj je bil prijazen fant, celo s športom se je ukvarjal ...

Bolečina, ki jo je Marija doživela ob tem, ko so te, Jezus, položili mrtvega v njeno naročje, je bila prav gotovo neizmerna. Največje trpljenje za vsako mamo je smrt svojega otroka. Podobno stisko doživljajo tudi mame, ko izvedo za stranpoti svojih otrok.

Gospod, daj moč otrokom in staršem, da bi znali v življenjskih padcih odpuščati drug drugemu in z močjo molitev skupaj iskati rešitve, nemalokrat pa tudi samo sprejemati, kar lahko reši samo Bog.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

*Bridko objokovan je Jezus v grob dejan;
o, grešnik, moli ga, tvoj greh je zdaj opran.*

14. POSTAJA: JEZUSA POLOŽE V GROB

Molimo te, Kristus, in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Bojan živi sam s svojo mamo. Zelo rad ima računalnike in računalniške igre in vse, kar je povezano z računalniki. Proti koncu osnovne šole je vse več časa preživel za ekranom in komaj dokončal šolo. Vpisal se je v srednjo šolo, vendar je že po nekaj mesecih obtičal na stolu za računalnikom, v svoji zatemnjeni sobi, vidno zanemarjen in s 150 kilogrami.

Mama ga ni nikoli uspela spraviti ven. Za pomoč je prosila prijatelja, računalniškega eksperta. Z računalniško tematiko se je približal fantu in ga za vikend povabil k sebi domov ter ga postopno uvajal v aktivno preživljanje prostega časa. Po dveh letih srečevanj se je fant uredil, vidno shujšal in se zopet vrnil v življenje.

Jezus, položili so te v grob, ki je bila le kratka postaja do večnosti. Kot počitek pred novo razsežnostjo življenja. Mnogi zaradi dobrote sočloveka prav tako lahko doživijo novo priložnost za življenje.

Daj nam moči in poguma, da bomo tudi mi podali roko sočloveku, prav temu poleg nas, za katerega vemo, da je nemočen in da se sam ne more rešiti iz groba osamljenosti in ujetosti v začetnem krogu, ki ga lahko prekine le človeško srce.

Usmili se nas, o Gospod!

Usmili se nas!

O Jezus, hvali naj ves svet te vekomaj.

Po svojem križu nam podeli sveti raj.

Sklep

Gospod Jezus, bolečina in trpljenje najmanjših, otrok in mladih se nas še posebej dotakne. Ob tem se nam postavlja vprašanje, zakaj, vendar nanj pogosto ni človeških odgovorov. Tvoj odgovor je, da si v njih, da v njih trpiš tudi ti, globoko poistoveten z vsakomer.

Tvoj odgovor naj bo tudi naš. Daj, da bomo v teh tvojih najmanjših prepoznavali Tebe in jim prisluhnili v njihovih bolečinah. Naj bomo njihovi varuhi, ki jim pomagajo rasti in jim ohranjati veselje, spomine in korenine, da bodo imeli zgodovino. Naj jim pomagamo, da bodo znali izreči to, kar čutijo v srcu.

Naj bomo sejalcji upanja in prihodnosti, naj bomo znamenje tvoje usmiljene ljubezni za naš čas!

Zbrala: Helena Zevnik Rozman

Zgodbe otrok in mladih so resnične. Zaradi varovanja osebnih podatkov so spremenjena imena in nekatere podrobnosti iz njihovega življenja.

BITI SPREJET IN ZNATI SPREJEMATI

ZA IZVAJALCA KATEHEZE

V postnem času se vse vrti okrog križa, ali kakor pravi geslo kartuzijanov »križ stoji, svet pa se vrti«. Jezusov križ nas vabi, kliče nas, da se nanj ozremo, da pogledamo v oči Odrešenika, ki odrešuje s trpljenjem. Hkrati pa je postni čas priložnost, da svoje trpljenje še bolj združujemo z Njegovim. On razume naše stiske, naše težave in križe. On jih želi nositi skupaj z nami in za nas. Nemalo križev je naloženih na pleča otrok, tudi tistih, ki jih srečujemo v naših župnijah. Največkrat gre za tiha trpljenja nemočnih otrok in mladostnikov, ki so se znašli v stiski ob ločitvi staršev; ob smrti koga od najbližjih; zaradi starša alkoholika; ob zavrženosti zaradi izgleda, lastnosti, karakterja; zaradi fizičnega ali psihičnega nasilja; zaradi težke bolezni; zaradi medvrstniškega nasilja in občutka nesprejetosti; ipd. Morda se niti ne zavedamo, koliko takih otrok tedensko srečujemo in kako spretno znajo to prikriti. Kot kristjani nismo imuni pred takimi in podobnimi ranami, otroci še najmanj. Imamo pa močan protistrup, ki se imenuje vera, upanje in ljubezen. Ta se prelija v empatijo in solidarnost, svoje pa stori tudi Božja milost. Kot duhovniki, kateheti in tisti, ki smo odgovorni za duhovno rast Božjega ljudstva, najmanjših in najmlajših, pa smo poklicani tudi, da prepoznavamo njihove stiske, da ne ignoriramo njihovih klicev na pomoč, da pomagamo po svojih močeh, saj bodo le tako spoznali, da smo Njegovi učenci: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen« (Jn 13,35). Veroučna skupina oz. razred je „laboratorij“, kjer se vsi učimo drug od drugega, predvsem pa od Jezusa.

- Kateheza »Biti sprejet in znati sprejemati« ima namen otroke senzibilizirati za doživljanje drugega, njihovega prijatelja/ice, oz. sošolca/ke, ga sprejeti in ne izključevati. Otroci naj bi se zavedali pomena sprejetosti in izločevanja drugih, včasih povsem nehote.

- Kateheza je primerna za veroučence osnovnošolce (manj za prvo triado). Težavnostno stopnjo kateheze je potrebno prilagoditi glede na starost otrok s prilagoditvijo katere od dinamik. Če se zdi kateheza predolga, jo lahko izvedemo v dveh delih, vezni člen pa je Jezusov nauk sprejemanja in sprejetosti.

POTEK KATEHEZE

- I. MOLITEV in PESEM (5 min)
- II. UVODNA DINAMIKA (10 min)
- III. SPREJEMANJE (20 min)
- IV. JEZUS NI BIL SPREJET, A JE SPREJEMAL (5 min)
- V. NAMESTO ZAKLJUČKA (5 min)

KATEHEZA

I. MOLITEV IN PESEM

- „Mnogo poti“ (Gloria) ali „Ko čutiš to“
- Z otroki se postavimo v krog in se primemo za roke. Otroke povabimo, da pomislijo, če jih je že kdaj kaj bolelo: „Se spomnite, če ste bili kdaj bolni in vas je nekaj zelo bolelo? Spomnite se bolečine, morda joka, slabe volje, trenutkov, ko je bilo hudo. Mor-da takrat, ko se vam je zdelo, da vas nihče ne razume, ne sliši in ne pomaga. Poskusite najti en občutek ali pa tudi ime bolezni, ki ste jo imeli. Šli bomo po vrsti, vsakdo bo z eno besedo to povedal in pri tem stisnil roko svojega levega soseda, ki potem nadaljuje.“ (za starejše: „Pomisli tudi na vse srčne bolezni. To so tiste, ko ti je hudo, ko te stiska pri srcu, ko se ti je zgodilo nekaj, kar te je globoko prizadelo in pretreslo. Predvsem so to stvari, ki so se zgodile v odnosih doma z očetom in mamo, med prijatelji, fantom in dekletom, v šoli.“)

- Vse te bolezni in težave bomo izročili Bogu, prav tako vse tiste bolezni in težave, o katerih ne želite govoriti. Skupaj ponovimo odpev: „**Gospod, pomagaj mi!**“ (Lahko bere voditelj ali razdelimo med otroke).

Gospod, ti veš, kako mi je včasih hudo.

Vem, da mi stojiš ob strani in mi pomagaš.

Prosim te, da bi čutil Tvojo bližino v trenutkih, ko mi je hudo.

ODP.

Gospod, ti poznaš vse moje stiske in težave.

Vem, da brez tega včasih ne gre in mi je težko.

Prosim te, da bi v težavah sprejel tvojo roko, ki mi želi pomagati.

ODP.

Gospod, tudi ti si trpel na križu.

Vedel si, da boš umrl za vse nas.

Prosim te za vse otroke, ki umirajo, da jih sprejmeš k sebi.

ODP.

Gospod, ti si z nami vedno in povsod, ko smo doma ali v šoli in drugje.

Odpri nam oči, da bomo pozorni na stiske svojih sošolcev.

Prosimo te, da bi jim radi pomagali in jim stali ob strani.

II. UVODNA DINAMIKA

Uvodna dinamika je namenjena seznanitvi s tematiko kateheze. Izvajamo jo lahko v učilnici, na hodniku, skratka nekje, kjer je dovolj prostora in je zagotovljena intimnost.

Otrokom naročimo, da bodo morali pozorno slediti navodilom in se obnašati v skladu z danimi navodili. Navodila niso težka, a pomembno je, da se vživijo v svojo vlogo. Srečevali se bomo z različnimi ljudmi in ko bo navodilo, da npr. srečamo „svojo babico“, se v trenutku obrnete k najbližjemu in odreagirajte, kot da bi srečali svojo babico (najbolje bo, če to voditelj prikaže z vso potrebno empatijo).

- Predstavljajte si, da ste na poti v šolo, hodite po pločniku (vsi hodijo sem in tja). Medtem ko hodimo, nič ne govorimo, malo smo zamišljeni, utrujeni, opazujemo, kaj se okrog nas dogaja, polno je nepoznanih ljudi in hrup avtomobilov. Kar naenkrat, že blizu šole, srečamo svojega najboljšega prijatelja ali prijateljico. Pozdravimo ga (čim bolj se vživimo v to situacijo).
- Ko smo se pozdravili, hodimo dalje in vstopimo v šolo. Ko smo se preobuli, korakamo po šolskem hodniku (vsi hodijo sem in tja), kjer je bolj malo prostora in se ponesreči zaletimo v učiteljico, ki jo imamo radi. Opravičimo se ji ...
- Še vedno hodimo po hodniku v šoli, ko zagledamo, kako neki fantje pretepejo in se norčujejo iz nekoga, ki je moj sošolec. Kaj lahko storim?
- Še nekaj korakov pa bom v razredu, še vedno hodim. Takoj, ko vstopim v razred, vidim skupino prijateljev, ki se pogovarja. Ko se jim približam in želim pridružiti, me ne sprejmejo, se obrnejo stran od mene, obnašajo se kot da me ni in se še naprej sami pogovarjajo. Kako se ob tem počutim?
- Nato jih zapustim, prišla je namreč učiteljica, zato se usedem v klop (vsi se usedejo v krog, lahko na stole ali na tla).

REFLEKSIJA.

Ko končamo z dinamiko, sledi pogled nazaj. Če gre za mlajše, lahko odgovarjajo zgolj z dviganjem rok („da“ ali „ne“), voditelj pa postavlja vprašanja: npr. (i) Se vam je že zgodilo, da ste videli, ko so nekoga v šoli pretepali ali žalili? Dvignite roke tisti, ki ste to že videli. (ii) Poznate koga, ki ima ločene starše, pomeni, da ati in mami več ne živita skupaj? Dvignite roke tisti, ki poznate koga. (iii) Morda poznate koga, starega toliko kot vi, iz katerega se vsi norčujejo, ali pa nima prijateljev? (iv) Veste za koga, ki ga doma pretepajo in ima zelo stroge starše? (v) Se mi je kdaj zgodilo, da me kje niso sprejeli oz. se nisem dobro počutil ob nekom, ki me ne mara? Ipd.

III. SPREJEMANJE

Naslednja dinamika sprejemanja na zelo nazoren način prikaže otrokom, kaj pomeni biti sprejet, pripadati nekomu in kako je biti izločen, neupošteván, nesprejet.

1. Vsi otroci zaprejo oči, voditelj pa jim na čelo nariše barvno piko (štirih različnih barv, s flomastrom). Z enakimi barvami označimo kote v prostoru (na list). Otrokom damo navodilo, da bodo morali na znak za začetek odpreti oči in poiskati skupino, ki ji pripadajo (glede na barvo na čelu) in se odpraviti v kot sobe, ki je označen z njihovo barvo. Pomembno navodilo pri tem je, da se ne smejo pogovarjati, lahko pa komunicirajo neverbalno. Nekaj udeležencem narišemo pike drugih barv in tako ne spadajo v nobeno skupino.
2. Ko to izvedemo, sledi voden pogovor (otroci sedijo v krogu):
 - kaj se je zgodilo, ko ste odprli oči?
 - kako ste se počutili, ko ste našli svojo skupino?
 - kako mislite, so se počutili tisti, ki niso spadali v nobeno izmed skupin?
 - poznate koga, ki ga drugi ne sprejmejo?
 - kaj bi lahko naredile skupine s tistimi, ki so imeli narisano piko druge barve?
 - kaj bi se zgodilo, če bi sprejeli koga, ki ne bi imel narisane pike enake barve?

Dinamiko lahko povežemo s konkretnimi situacijami v skupini, v kateri se pojavi težava nesprejemanja. Na ta način bodo lahko otroci začutili, kaj pomeni biti »nesprejet« in bodo tako lažje vstopali v odnos s tistimi, ki jih morda tudi sami ne sprejemajo. Pomembno je, da v vodenem pogovoru otroci čim bolj aktualizirajo svoje ugotovitve ob tej igri in jih poizkusijo aplicirati na svojo vsakdanjost.

IV. JEZUS NI BIL SPREJET, A JE SPREJEMAL

Dobro poznamo Jezusa, Božjega Sina, ki je prišel na svet, ljudem oznanjal Božje kraljestvo, delal je čudeže, ozdravljajal od vseh bolezni in ljudi učil o medsebojni ljubezni. In vsi ljudje so ga dobro sprejeli, vsi so ga imeli radi, vsi so ga radi poslušali in sprejeli za obljubljenega Mesija. Ne! Tudi Jezus ni bil vedno sprejet, celo preganjali so ga in mu oporekali (prim. Lk 9, 51-56). Že kot otroka so ga hoteli ubiti (Mt 2,16-18). Nasprotno pa je Jezus sprejemal vse, celo tiste, ki so jih ostali obsojali (Jn 8,1-11). Eden izmed najlepših primerov, ki ga poznamo, pa pripoveduje o tem, kako je Jezus sprejemal otroke (Preberemo: Mr 9,33-37). Medtem, ko so se učenci kregali, kdo je najboljši in najbolj pomemben, je Jezus mednje postavil otroka. Otrok, ki je v tistem času veljal za bitje brez pravic in brez glasu. Jezus je hotel, da so njegovi učenci pozorni na najmanjše, najbolj uboge, zatirane in preganjane. In kdor take sprejme, sprejme Jezusa.

- Lahko je sprejeti tiste, ki so naši prijatelji, s katerimi se igramo in se razumemo. Malo težje je sprejeti tiste, ki nam predstavlja-

jo kakršnokoli oviro, nam niso simpatični, se z njimi ne razume-
mo in se prerekamo, idr.

- Ta svetopisemska pripoved nas uči, da moramo sprejemati tudi tiste, za katere se nihče ne zmeni, jih nima rad, so zapostavljeni in se jih vsi izogibajo.
- Lahko pomislim na kakšnega sošolca ali sošolko ali nekoga iz šole, verouka ali od drugod, ki ga drugi ne sprejmejo. Pri prej-
šnji igri smo lahko videli, kako se nekdo počuti, ko ni sprejet. Lahko se kaj takega zgodi tudi meni. Kako bi tedaj želel, da dru-
gi odreagirajo, kaj naj storijo?
- Naučiti se moramo, da ne sodimo, da ne obsojamo drugih, da jih poskušamo razumeti, se vživeti v njihovo zgodbo. Postati moramo kakor Jezus!

V. NAMESTO ZAKLJUČKA

Voditelj pripravi lepo okrašeno škatlico, v katero namesti ogle-
dalce. Udeleženci sedijo v krogu. Škatlica kroži med udeleženci,
vsak jo odpre in pogleda vanjo, jo zapre in poda naslednjemu
(pazi, da bližnji ne vidijo v škatlico) – ali pa jo postavimo v sredino
na mizo in vsakdo, ko je na vrsti, stopi do nje, jo odpre in pogleda.
Voditelj že na začetku pove, da gre za čudežno škatlico, kjer se
skriva odgovor na vprašanje „**Koga ima Jezus rad?**“

Po končanem kroženju vprašamo otroke, kako so se počutili,
ko so odprli škatlico, in kaj so pričakovali, da bo v njej? Zaključimo
z molitvijo Oče naš, da bi znali v sebi in v drugih prepoznati, da
smo Božji otroci, da nas ima Jezus neskončno rad in nam pomaga
v kakršnihkoli stiskah. Prosimo ga, da bi znali biti pozorni na stiske
drugih, da bi jim znali pomagati in stati ob strani.

Gašper M. Otrin, SDB

POSTNA MOLITEV

Dobri Bog,

s svojim usmiljenjem in z ljubeznijo
se nas še posebej dotikaš v postu.

Poslal si svojega Sina,
da nam skozi evangelij in odločitev za križ
odpre vstajenjska vrata v Božje kraljestvo.

Tudi mi ti odpiramo vrata svojih src,
da v nas zasveti luč vere, upanja in ljubezni
ter v zadnjih kotičkih naše duše
prežene temo dvoma, skušnjav, skrbi in strahu.

Pomagaj nam, da bomo s svojimi dejanji
prenašali luč vere na naslednje rodove
in da bomo svetel zgled otrokom in mladim
v iskrenem veselju in pogumu.

Molitev je namenjena molitvi po družinah v postnem času.

